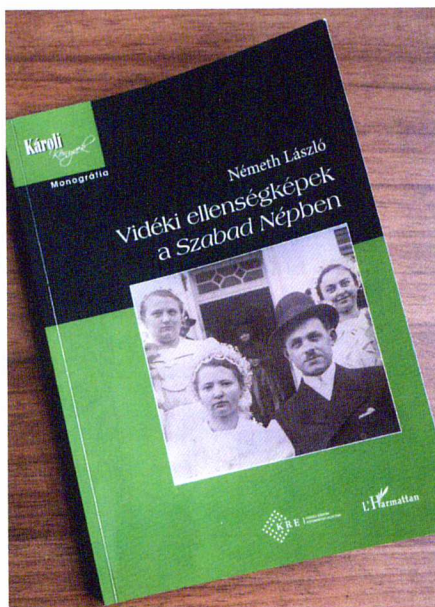

Hogyan működött a kommunista propaganda?

Lapunk volt főszerkesztőjének könyv formájában is megjelentetett doktori disszertációja a kommunista hatalomátvétel vidéki társadalmunkkal kapcsolatos sajtópropagandájának két évét tárgyalja. Nem populáris mű, de közérthető. Nem oktatási céllal íródott, de azazal, ahogyan – sokunknak valószínűleg legalább részben ismerős – jelenségeket kiemel, egymás mellé tesz, párba állítja azokat idézetekkel történészektől (magyaroktól és külföldiektől egyaránt), ismert egyházi gondolkodóktól is, összefüggésekre világít rá. Tényszerű, egyúttal motivációjában szubjektív, a szerző az előszóban megemlíti családi érintettségét, amely a borítóképnek is többlettértelmet ad, és az egész írás hitelességét, hatását erősíti. Ahogy a szerző rámutat, a kommunisták tervszerű társadalomátalakításának egyik fő eszköze a propaganda volt, márpedig „A propagandista arra is képes, hogy egy érzelmi tartalommal átítatott szót más fogalmi tartalom és jelentés irányába

vigyen el” – idézi Harold D. Lasswell amerikai politológus és kommunikációs szakembert. (Nagyjából ugyanezt így fogalmazta meg anno a pesti vicc: – Mi a szófaja a 'szocialista' kifejezésnek? – Fosztóképző, lásd: szocialista demokrácia, szocialista vívmányok...)

A sajtó, a propaganda vizsgálata kitűnő módja annak, hogy ezen keresztül az események hátterét, mozdatórugóit feltárjuk. A mából visszatekintve a már ismert történelmi célok szépen visszaigazolódnak az újságcikkek tükrében. Kortársként valószínűleg nehezebb felismerni ezeket, ezért is fontosak az ilyen írások, amelyek segítenek a fülünknek-szemünknek a mindenkori és minden oldali sajtómegnyilvánulások mögöttes szándékát észrevenni. Ráadásul Németh László szilárd konzervatív értékrendje, keresztyén hite átítatja az egész írást, a látásmód a magyar református hívőé, így különösen jó szívvel ajánljuk minden, a téma iránt kicsit is érdeklődő olvasóinknak ezt a kiadványt.

Németh László: Vidéki ellenségképek a Szabad Népből 1947–1949, Kiadó: KRE – L'Harmattan, 2022 A szerző történész, kommunikációs szakember, lapunk volt főszerkesztője.

■ REGÉCZY-NAGY ENIKŐ